

Een nieuwe speeltuin in het eendentuintje

door Wim Mariën

www.heteendentuintje.be

Als je al meer dan 20 jaar een passie voor watervogels hebt, is er in die tijd veel veranderd. Je hebt hoogtes en laagtes gekend bij het beleven van je hobby. Door de jaren heen heb je ontdekt wat handiger en praktischer zou zijn qua indeling en onderhoud. Met de jaren zijn de ervaringen gekomen. Je hebt ideeën opgedaan bij andere fokkers en veel geleerd van je collega's. Stap voor stap heb je een andere visie gekregen op het houden van watervogels!

Enige tijd geleden was ik op bezoek bij dhr. René Verbist, een man met jaren ervaring en veel kennis over watervogels. Toen ik zijn vogels aan het bewonderen was, vroeg ik mij af waarom zijn vijver zo lang en smal was. Hij gaf mij de goede raad om bij een gemengde collectie watervogels een lange vijver (gracht) te kiezen boven een kort, vierkant of rond model. De logische reden hiervoor is dat dominante woorden zo minder de kans krijgen om andere watervogels uit het water te jagen en deze laatste zich ook beter kunnen verspreiden als ze dat willen. Het onderhoudsgemak van zulk een opstelling is bovendien mooi meegenomen. Mijn besluit stond vast: dit zou de basis van mijn vernieuwde tuin worden.

De omheining, de twee polyestervijvers en de folievijver van 5 x 4 m met een diepte van 1 m vertonen ondertussen slijtageverschijnselen. De planken rond de vijver en de struiken en planten in de eendentuin hebben ook hun beste tijd gehad. Aan de oude vijver was wel een overloop maar geen afvoerbuis voorzien zodat we die niet konden laten leeglopen. De vijvers worden wel regelmatig schoongemaakt en dagelijks wordt er ook vers water bijgepompt. Toch kan het water niet voldoende proper gehouden worden, waardoor de kans op het verspreiden van ziektes groter wordt. Bij het reinigen moeten we altijd gebruik maken van een dompelpomp en de mest moet met een emmer uit de vijver geschept worden, wat toch een heel karwei is. Ik zit dan ook al een tijdje met het idee dat het praktischer zou zijn om alles te vernieuwen.

Mijn bedoeling is om de twee polyestervijvers te verwijderen en van de drie vijvers één lange, smalle vijver te maken. Ik ben ook van plan om de huidige folievijver verder uit te graven, er een betonnen bodem in te gieten, drie stenen hoog te metselen, een folie aan te brengen en een afvoerbuis met stop te installeren. Door er gewoon de stop uit te halen kan de vijver dan leeglopen en nadien kunnen we met de tuinslang of een hogedrukspuit het achtergebleven vuil wegsprengen. Als dan de vijver opnieuw gevuld wordt met water, is het zwemwater heel proper en zal het ook langer schoon blijven.

Augustus 2019: een nieuwe speeltuin voor onze eenden

De oude folievijver is nu leeggemaakt en opgeruimd, het terrein is waterpas gelegd en het ontwerp van de nieuwe vijvervorm werd op de grond aangegeven en afgebakend met paaltjes. De eerste spade is gestoken, de grond is geëgaliseerd. De afvoerbuis is met de verzinkput verbonden. De uitgegraven vijverbodem en de vijverkanten werden bekist en bedekt met plastic. Als bewapening zijn betonijzeren vlechtmatten van 8 mm aangebracht. Het beton werd met een vrachtwagen geleverd en is met een pomp vanuit de betonmixer rechtstreeks in de vijverbodem aangebracht. Nu kan het goed drogen en is het moment aangebroken om de betonblokken, het cement en het zand te laten leveren en de betonmolen te reserveren.

De vijverkanten zijn gemetseld met drie lagen betonblokken, twee lagen op hun breedte (L 29 cm, B 14 cm, H 19 cm) en één laag op zijn lengte (L 29 cm, B 14 cm, H 9 cm). Hierdoor is rond de vijver een ondiep gedeelte voorzien van 15 cm breed en 10 cm diep. De nieuwe vijver is 14 m lang, 2,30 m breed en 50 cm diep. Op de vijverbodem is een dekvloer aangebracht om een helling te creëren voor een goede afwatering naar de afvoerbuis. Rond de vijver zijn kabels voorzien voor de vijververlichting en stopcontacten voor de vijverpompen.

Het is zover! We kunnen onze vijverfolie plaatsen, maar eerst moet er onder de folie een beschermdoek aangebracht worden om doorslijten of lekkages door scherpe voorwerpen te voorkomen. Voor de wateroverloop hebben we aan de vijver een tweede verzinkput gecreëerd en we hebben de afvoerbuïs ervan verbonden met de andere verzinkput waaruit het water verder naar de riolering loopt.

De vijverrand is afgewerkt met een betonnen boordsteen. We zijn begonnen met het dichtgooien van de losse ruimte rond de vijver met aarde en zand. En onze vijver hebben we gevuld met water zodat de eenden al kunnen genieten van hun nieuwe speeltuin. Het einde van de werken is wel nog niet in zicht, maar omdat watervogels niet zonder zwemwater kunnen, is daar dus het nodige voor gedaan.

De twee polyestervijvers kunnen nu verwijderd worden. En de eerste panelen van de nieuwe omheining kunnen geplaatst worden.

Er wordt nog een tweede perk gecreëerd voor opgroeiende kuikens. Boven de eerste vier meter van de vijver komt een overkapping en onderwater brengen we een paneel aan. Eén van de smalle zijden van de vijver werd zeer schuin uitgegraven zodat de kuikens bij eventueel laag water gemakkelijk uit de vijver kunnen geraken. Ook bij vriesweer is dit uitloopstuk nuttig.

Ondertussen worden de dagen korter, het begint langzaam te winteren en de werken worden stilgelegd.

De eenden kunnen intussen genieten van hun nieuwe speeltuin. De omheining is al gedeeltelijk afgewerkt.

Maart 2020

We hebben vrijaf genomen zodat we de geplande werken verder kunnen uitvoeren voordat het broedseizoen begint. Na enkele dagen beslist het coronavirus er echter anders over! Door alle maatregelen wordt het moeilijk om verder te werken, de geplande werken moeten we schrappen en alles moet eventjes aan de kant. De nestkastjes werden wel verder geplaatst zodat de watervogels ongestoord op zoek kunnen gaan naar een geschikte nestgelegenheid.

Augustus 2020

Ondertussen zijn we een jaar verder en het broedseizoen loopt stilaan ten einde. Begin dit jaar hadden we onmogelijk kunnen vermoeden wat ons te wachten stond. We hebben zelfs niet langs kunnen gaan bij onze familie, vrienden, kennissen en andere dierenliefhebbers. Wel konden we tijdens het “blijf in je kot”-seizoen veel meer genieten van onze watervogels. Waarschijnlijk merkten we hierdoor de pluspunten én de tekortkomingen aan de vijver vlugger op.

Nu we de draad terug kunnen opnemen, gaan we bijbouwen en aanpassen. Het grootste gedeelte van de vijver, die momenteel tien meter lang is, gaan we in twee verdelen zodat we over drie perken beschikken. Zo kunnen we meer eendensoorten van elkaar scheiden. Sommige woerden schrikken er namelijk niet voor terug om een scheve schaats te rijden. En de ene eendensoort heeft behoefte aan een ander type voeder (bijv. drijvende waterkorrel of floating allround), dan de andere soort.

Beide perken gaan we ook voorzien van een schuin gedeelte van twee meter. Dat zal zijn nut bewijzen als het water niet op het gepaste niveau staat, wat onder meer het geval is bij het reinigen van de vijver. Want het ledigen en opnieuw vullen van de vijver neemt nogal wat tijd in beslag. Met de verticale vijverwand kunnen de eenden er ook moeilijk uit geraken, vooral jonge eenden hebben het daar lastig mee. Langs het schuine gedeelte is in ieder perk een natuurstenen schutting opgericht zodat de noorderwind de vijver niet rechtstreeks kan teisteren.

Aangezien de eendenvijver achter het tuinhuis ligt, zijn hiervan ook de nodige afvoerbuïzen vernieuwd.

Aan de andere zijde zijn de palen al geplaatst voor een houten wand van acht meter lang. We hebben gekozen voor een duurzame houtsoort zodat we niet hoeven te schilderen. Zo'n wand oogt altijd mooi in een eendentuin, biedt bovendien bescherming tegen onguur weer én geeft een veilig gevoel aan de watervogels.

In de laatste fase van de werkzaamheden is langs de volledige vijver een strook met klinkers aangebracht. Deze strook is voorzien van de nodige afvoerputjes die met de verzinkput verbonden zijn. Zo kunnen we met een hogedrukspuit de klinkers goed schoon houden en komt er niet veel mest en andere verontreiniging in de vijver terecht. Vóór de klinkers is er bovendien nog een partij maaskeien aangebracht om bij regenweer de meeste modder tegen te houden.

Ondertussen zijn er al enkele vorstbestendige terracottapotten en loden bloembakken aangebracht die beplant zijn met boompjes, struiken en siergrassen. Ze geven een aangenaam totaalbeeld en veel schuilmogelijkheden voor onze eenden.

November 2020

Helaas steekt de vogelgriep de kop weer op en is “de ophokplicht” van toepassing. Bij ophokken kunnen de watervogels nog steeds buiten gehouden worden, maar dan enkel op een terrein dat zowel langs de zijkant als langs boven volledig met netten is afgesloten. Al onze eenden moeten dus gehuisvest worden in het gedeelte dat overkapt is.

Het einde van de verbouwing is nog niet in zicht, het wordt een serieus werkje. We hebben besloten om de volledige eendentuin te overdekken met netten, zodat alle watervogels voortaan in hun perk kunnen blijven. Bovendien houden we zo de wilde vogels buiten en kunnen de roofvogels tijdens het broedseizoen de eendeneieren niet meer komen stelen. Tussen het tweede en derde perk, wat ongeveer het midden van de volledige eendentuin is, zijn drie palen aangebracht van bijna vier meter hoog. Bovenaan zijn die verbonden met een buis en daarop is het net bevestigd. Voor de veiligheid zijn de palen onderaan verbonden met panelen. Hierdoor hebben we een vierde perk gecreëerd waarin we de watervogels kunnen huisvesten die we te koop aanbieden. In dit perk hebben we een gemetseld vijvertje van 3m x 2m en met een diepte van 30 cm aangelegd. In plaats van folie te gebruiken hebben we dit vijvertje afgewerkt met een laag cement om het waterdicht te maken.

Samenvattend

Begin 2020 kon niemand vermoeden wat voor een jaar we voor de boeg hadden. In het voorjaar hadden we de “lockdown” en het broedseizoen en in het najaar de afschermplicht.

De werkzaamheden duurden veel langer dan verwacht. Er werd afgebroken, aangepast en bijgebouwd, allemaal werken die niet voorzien waren. Uiteindelijk is er toch nog voor een tweede vijver gekozen. De bedoeling was een betonnen bodem te gieten, drie stenen hoog te metselen, een folie aan te brengen en een afvoerbuis te installeren, wat uitgroeide tot een heuse karwei. Gelukkig kon ik rekenen op enkele helpende handen. Zonder de hulp van deze mensen zou dit onmogelijk geweest zijn.

Mens en dier kunnen nu genieten van deze nieuwe creatie.